

Аліна Онопа

ЦІЛЮЩЕ ДЖЕРЕЛО УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

Ось уже 15 років поспіль любов до пісні об'єднує людей на славній Полтавській землі в селищі Градизьку. Тут на круточолій горі Пивисі, найвищій точці Лівобережної України, вкотре яскраво розквітло обласне мистецьке свято «Пісенне джерело».

У цьому щедрому на таланти краю народився Герой України, народний артист СРСР і України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка, композитор, поет Олександр Білаш. Викоханий народною піснею, він по справжньому любив і цінував її, тому й не дивно, що саме О. Білаш – разом зі співачкою, славною землячкою, Героєм України Раїсою Кириченко та за підтримки управління культури Полтавської обласної державної адміністрації і Глобинської районної ради – започаткував свято «Пісенне джерело».

Кілька років поспіль Олександр Іванович та подружжя Кириченків опікувалися дійством, брали в ньому участь, робили все, аби джерело української пісні дарувало людям радість, духовно збагачувало.

За цей період десятки професійних і аматорських колективів, композиторів, артистів і музикантів чарували своєю творчістю глядачів. Тут були метри сучасної літератури Дмитро Павличко й Іван Драч. Тут окрилював поетичне слово Герой України читець Анатолій Паламаренко. Зводила до небес пісенну молитву Національна капела бандуристів України. Ще багато кого згадуватимуть градищани. І цьогоріч суди завітали шановані в Україні особистості.

Радо зустріла полтавська земля свого сина, Героя України, лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка, голову Українського фонду культури, поета Бориса Олійника.

Борис Ілліч був творчим побратимом Олександра Івановича, тому не міг не приїхати на відкриття меморіальної дошки на фасаді Градизької загальноосвітньої школи I–III ст. № 1 (1913 року заснування), у якій навчався композитор.

«Я мав щастя знати цю могутню статуру Олександра Білаша і фактурно, і як талант, – говорить Борис Олійник. – Це вже гербофігура України. Все мине, пісні його лишаться, бо вже перевірені часом.

Я бачу перед собою прекрасну пару: Олександра Білаша і його дружину Ларису Остапенко. Вони одне одного гармонійно доповнювали й лишилися в повному оберті нашої України вже навіки. Там, де ішов Олександр Іванович, там ворогам України нічого було робити...»

Був присутній на святі й заслужений діяч мистецтв України, поет Михайло Шевченко, який сказав: «Олександр Білаш належить до тих великих людей, ростом яких мож-

на вимірювати велич усієї нації. Він був великий духом, силою. Він був такою людиною, до якої може рівнятися народ.

Від пісень Олександра Івановича серце б'ється швидше, хочеться розправити крила і злетіти – отаке мистецтво повинне жити в народі, саме таке мистецтво народ окрилює, підносить і звеличує».

Завдяки клопотанням доньки Олександра Білаша, заслуженого журналіста України Олеси Білаш, цей пам'ятний знак тепер завжди буде нагадувати учням освітнього закладу про великого митця, який, ступивши з порога рідної школи в доросле життя, завжди пам'ятав, якої землі він син.

Олеся Олександрівна звернулася до дітей: «Важливо, щоб ви запам'ятали єдине: поколін-

ня Білаша, Олійника, Майбород прагнуло понад усе вчитися. Це було покоління, що хотіло отримати науку. Не забувайте, що вчитися треба не для батьків і вчителів, а для себе. Якщо ви фахово оволодієте своєю професією, ви будете найкращі, вами пишатимуться, а отже, надалі ви примножите славу батьківського краю». І зацитувала рядки Олександра Білаша, написані на гранітній дошці:

*Людська душа – найкращий чорнозем.
Найкращий ґрунт для проростання.
Якщо вона із серцем навзаєм,
Посієш сонце – жди світання.*

«Сподіваюсь, – мовила дітям Олеся Білаш, – ця школа буде сіяти вам зернятка мудрості, які обов'язково у майбутньому проростуть у ваших душах».

«Сьогодні Білашевий день, – узяла слово директор школи Наталія Осташко. – Олександр Іванович дивиться на нас із небес, а ми дякуємо йому за трепетні мелодії пісень, що розлилися білими чайками попід небесами, росами по горі Пивисі, які цвітуть і пахнуть запашними травами... Ми вдячні йому і за поезію...»

Посипалися букети квітів, вирощені на полтавській землі, від кожного школяра в руки Олесі Білаш.

Славна гора Пивиха... «Співоче поле»... Біля сцени розкинулося містечко майстрів. Вироби з лози і дерева, ткані килими, вишиті рушники, подушки, портрети, ікони, іграшки, обереги – таке багатство представили народні умільці.

А тут і пісня не забарилася, адже припасати до цілющого пісенного джерела зібралось чимало шанувальників українського мистецтва.

Відкрив свято народний аматорський хор «Два кольори» імені Олександра Білаша Градизького зонального будинку культури «Україна» під орудою заслуженого працівника культури Олексія Тонкошура – піснею про рідний край.

«„Пісенне джерело“ – це одне з тих джерел, які живлять нашу українську душу і культуру, – сказав зі сцени голова Полтавської обласної державної адміністрації Віктор Бугайчук. – Воно нас виховує, прищеплює любов до пісні, до всього українського».

Виконувач обов'язків голови Глобинської районної державної адміністрації Володи-

мир Бондарь додав: «З цієї височини прекрасні українські пісні розлітаються по всій землі, сповіщаючи про щирі на таланти співочу Глобинщину. Простори сивочолого Дніпра, велич гори Пивихи надихали на творчість Олександра Білаша. Збулися мрії нашого безсмертного земляка про те, що його праотча земля, натхненниця творчості Пивиха будуть силою, яка об'єднає навколо себе таланти неньки-України.

Українська пісня – це явище таке ж незвичайне, як історія та народ».

На святі також були присутні заступник завідувача відділу Апарату Верховної Ради України Олексій Шуба, начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації Геннадій Фасій, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Микола Степаненко, Градизький селищний голова Василь Компанієць.

«Мене запитували, чи час зараз для концертів? – розповідає пан Компанієць. – На що я відповідав: пісня завжди, і в найважчі часи, давала нам силу, впевненість, бойовий дух. Тож таке свято надзвичайно потрібне».

Із теплим словом звернулася до глядачів і нинішня берегиня «Пісенного джерела» Олеся Білаш: «Зміліти або засмітитися „Пісенне джерело“ не може і не повинне. Воно буде безсмертним, якщо наші діти понесуть у життя пісні, що беруть витoki з народного джерела.

Хочеться сказати всьому світові: українська пісня – наймелодійніша, українське слово – наймилозвучніше, українська душа – найщиріша, українська земля – найщедріша, і цього в нас не віднять».

Також вона вже вдруге вручила Всеукраїнську мистецьку премію імені Олександра Білаша за вагомий внесок у духовний розвиток України та активну пропаганду її культурних надбань, засновниками якої є Благодійний фонд імені О. Білаша й Український фонд культури. Цьогорічними лауре-

атами стали Борис Олійник, заслужена артистка України, солістка Національної філармонії України Валентина Матюшенко і заслужений працівник культури України Олексій Тонкошкур.

«Я з душевним трепетом згадую про Олександра Івановича, як про живого, тому що пісня не вмирає, – сказав, дякуючи, Борис Ілліч. – Тут особливо відчуваєш, звідки коріння його таланту».

Свято дивувало і захоплювало різноманітністю концертної програми. Вічна тема любові до матері трепетно прозвучала в «Пісні про матір» у виконанні Валентини Матюшенко. Шанувальники її творчості щиро дякували за чудові композиції «Над горою місяць повен» і «Полтавська полька».

Затамувавши подих, присутні слухали невмирущі мелодії О. Білаша у виконанні викладачів Полтавського музичного училища імені М. Лисенка Оксани і Руслана Христиненків...

Щороку Полтавська земля привітно зустрічає гостей. Цього разу сюди завітав із Чернігова народний артист України, лауреат Національної Шевченківської премії Василь Нечепка. Він подарував кілька чудових композицій і сказав: «У Олександра Білаша ніколи життя не завершиться, бо його пісні будуть жити до

тих пір, допоки буде жити наша сивочола мати Україна».

Додали глядачам гарного настрою народний аматорський вокальний квінтет «Булава» Бутоволодинського сільського будинку культури Великобагачанського району і вокальний ансамбль «Кринчаночка» Великокринківського зонального будинку культури.

А яке ж народне свято без веселих і завзятих троїстих музик? Їхній виступ викликав море позитивних емоцій та збурих шалені оплески.

Порадувала солістка Градизької дитячої музичної школи імені О. Білаша Аріадна Сиротенко та Анна Лотиш – нині вже студентка Київського національного університету культури і мистецтв. Слухаєш виступи і розумієш – з такими юними обдаруваннями не зміліє, не висохне «Пісенне джерело».

Із нетерпінням чекали на виступ земляка, заслуженого артиста України, соліста Національної заслуженої капели бандуристів України імені Г. Майбороди Руслана Шевченка, який подарував нові пісні.

Танцями публіку розважали зразковий хореографічний колектив «Родзинка» Градизької дитячої музичної школи імені О. Білаша та зразковий аматорський хореографічний

колектив «Бонжур».

Не уявляється свято без надзвичайно красивого голосу Наталі Шинкаренко, яка виконала пісню з репертуару Раїси Кириченко «Мамина вишня».

Концерт пройшов на одному диханні, люди всміхалися, поринали в роздуми, не соромилися сліз – вони були єдиним цілим – громадою, народом. У такий складний для України час «Пісенне джерело» стверджує головне: «Наша дума, наша пісня / Не вмре, не загине...»